

щихъ да бждѣть необытаемы за чловѣка. Лапландци-ти и Самоеди-ти вѣдѣть елена по цѣлы стада, кои-то имѣ сѣ едничко-то богатство. Отъ мясо-то и млѣко-то на елена сѣ хранѣть, сѣ кожѣ-тѣ му сѣ обличѣть и покрывѣть колыбы-ты сѣ, освѣнѣ това го и вѣдѣть. Той за глѣданіе не иска никакѣвъ трудѣ, защо-то сѣ храни сѣ мѣхъ, кой-то ровн исподѣ снѣга.

И тѣй ный видѣхмы, че климѣть-тѣ обусловлѣва сѣ-ществованіе-то на орждный мѣръ; видѣхмы, че въ горящы-ты страны растенія-та зимѣть исполинскый видѣ, а въ студены-ты дребнѣжѣть, доклѣ исчезнѣть. Нѣкон сѣ учени, ка-то сравнили тропическѣ-тѣ природѣ сѣ нашѣ-тѣ дори каз-вѣть, че наша-та трева въ горящи-ты страны расте на дръ-вета, на кои-то листа-та сѣ тѣй сладкы и хранителны, що-то сѣ употрѣблѣвать за хранѣ, а пакѣ. листа-та на наши-ты дръвета ядѣть само животны. Плодове-ти на тропическы-ты растенія сѣ сѣщый хлѣбѣ; заради това тамошны-ты хора нѣмѣть брашно; нито имѣть потрѣбѣ да кладѣть огнѣ за печеніе и готвеніе: природа-та имѣ дава всичко на готово.

Въ студены климѣть ные срѣщамы противно-то. Тамѣ дѣто може еше да сѣ поддѣржа животѣ-тѣ, виждамы борѣ, ела, рѣжѣ и барабой; еше по-насѣверѣ тундры, мѣхъ и най-сѣтнѣ ничто.

Такѣво распрѣдѣленіе на растенія-та не е само хори-зонтално (плоско) по лице-то на земѣ-тѣ: тоя законѣ сѣ подтѣврдѣва и отвѣсно; напр. има планины, на кои-то по полы-тѣ сѣ раждѣть растенія каквы-то по топлы-ты стра-ны, а колко-то сѣ искачѣамы на горѣ, срѣщаме растенія отъ умѣреный климѣть, а прѣвы-ты исчезѣть; еше по-горѣ като сѣ искачимѣ, срѣщамы борѣ, елѣ, растенія отъ студены климѣть; най-сѣтнѣ достигама, като прѣминемѣ и мѣха, до снѣжнѣ-тѣ чрѣтѣ, коя-то е вече граница за жи-вота на орждный мѣръ. Както климѣть-тѣ распрѣдѣлѣ ра-стенія-та, тѣй сѣщо по тѣхъ може да сѣ опрѣдѣли обратнo климѣть-тѣ на острѣнѣ-тѣ. То ще рече, че ные сѣ растенія-та можемѣ да опрѣдѣлѣамы и измѣрѣамы температурѣ-тѣ на странѣ-тѣ, какво-то сѣ термометрѣ (топомерѣ).